

daarvoor hangt een kruis, dat uit nagels gevormd is, met een bijpassend gebed aan de zuil voor het orgel.

Het orgel werd in 1968 van de onderneming Gustav Steinmann uit Vlotho gebouwd. Op drie toetsenborden kunnen in totaal 40 register bediend worden. In de buurt van het altaar staat een verplaatsbare orgel.

Aan de muur onder het orgel hangt een gedenksteen ter herinnering aan Engelbert Kämpfer, een verkenner van Japan. Hij werd in het huis naast de kerk, dat actueel als gemeentehuis benut wordt, geboren en werd later in de kerk begraven, nabij de gedenksteen.

Een andere gedenksteen, die 1991 van Dorsten Diekmann uit Lemgo gecreëerd werd en aan de zuil in het noordwesten van de kerk hangt, herinnert aan Andreas Koch, die van 1647 tot 1665 pastoor in St. Nicolai was. In het 17e eeuw werden in Lemgo 500 vrouwen en mannen vermoord, omdat zij beschuldigd werden, te kunnen heksen. Andreas Koch zette zich voor de beschuldigten in, om de vervolging van zogenaamde heksen te stoppen. Hij zelf werd aangeklaagd en veroordeeld. Hij werd niet, zoals gebruikelijk, verbrand, maar hij kreeg gratie in vorm van de doodstraf door het zwaard.

In de jaren tussen 2006 en 2011 werd onze kerk en de kerkplaats voor intotaal 4,5 miljoen € vernieuwd. De torens waren het hoofdprobleem, omdat zij in de loop der jaren van de middenbeuk afweken. Het was nodig, om nieuwe fundamenten voor de torens te gieten. Ook binnen in de kerk werden vele dingen vernieuwd en verbeterd.

Op de plaats voor de kerk, tussen Papenstraße en zuidtoren, staat sinds het jaar 2011 een „Martin-Luther-boom“. Het is een appelboom, die herinnert aan Luthers woorden: „Als ik wist dat morgen de wereld ten onder ging, zou ik vandaag een appelboompje planten.“

Aan de noordkant van de kerk herinnert sinds 2012 de „Stele van hoop“ van Dorsten Diekmann daran, dat op de kerkplaats van St. Nicolai tot het jaar 1820 de begraafplaats van Lemgo was. In het voetstuk staat: „Ik weet, dat mijn Verlosser leeft.“ (Job 19,25)

Dit kan U alleen een kort overzicht over onze kerk geven. Als U meer interesse heeft, adviseren wij de DKV-Kunstführer No. 396/2. U kunt deze gids aan de ingang kopen of onder <https://nicolai-lemgo.de> bestellen.

Met hartelijke groeten wensen wij U een aangenaam verblijf in onze kerk!

Vertaling: Saskia Schulte, Lemgo

Gesponsord door Stiftung St. Nicolai Lemgo
www.nicolai-stiftung.de

Hartelijk welkom in de

Sankt Nicolai kerk te Lemgo.

Onze kerk is ongeveer 800 jaar oud. Het is niet precies bekend, wanneer met de bouw begonnen werd, maar men neemt aan, dat de kerk tussen de jaren 1200 en 1220 opgericht werd. Na 50 jaar bouwtijd was de romaanse kerk klaar en bleef aanvankelijk 30 jaar onverandert. De burgers wilden daarna een kerk in een moderne, gotieke stijl, zo dat men besloot, de oude zijbeuken te slopen en door bredere en hogere te vervangen.

Zo ontstond een zogenaamde „hallenkerk“, een speciale vorm van een kerkgebouw. Op de plaats van de torens is nog steeds de romaanse stijl te zien en de overblijfsels van de smalle en lage zijbeuken zijn daar nog te herkennen.

Verder naar de oostzijde van de kerk overheersd een gotieke bouwstijl. Aan dit gotieke gedeelte van de kerk werd een jaarhondert lang gebouwd. Het priesterkoor had echter nog groter moeten worden, maar in het jaar 1375 stopte een pestepedemie de bouwactiviteiten.

De heilige patroon, naar die onze kerk benoemd is, is de heilige Nikolaus, patroonheilige van de zeevaarders en de reizende handelaars. Het was gebruikelijk, dat in een hanzestad als Lemgo, de eerste kerk, die gebouwd werd, deze heilige toegewijd werd.

Onze kerk wordt geflankeerd door twee torens. Echter is alleen de zuidtoren eigendom van de kerk. In deze toren hangen de melodieuze bronze klokken, die in de oorlogstijd niet door stalen klokken verplaatst konden worden, omdat in de toren geen opening was, door die men de klokken eruit kon halen. Blijkbaar werden de klokken beneden in de toren gegoten. Daarna werden zij naar boven getrokken.

In het jaar 1663 kreeg de zuidtoren een gedraaide kap, omdat drie jaar van te voren een tornado de oude kap weggevaaid had.

De toren aan de noordzijde van de kerk is eigendom van de stad. Tot 1854 hielden de bewakers van daaruit oog over de stad. Sinds 1936 weerklingt alle twee uur het carillon, dat ook vanuit een klavier in het „Ballhaus“ bedient kan worden.

In het jaar 1533 aanvaarde Lemgo de reformatie en bleef luthers, alhoewel graaf Simon VI in het jaar 1605 calvinist werd en dit ook van zijn onderdanen verwachtte. Het ergerde de grafen, dat de bevolking van Lemgo zo weerbarstig was, zo dat zij de regeringszetel van Lemgo naar Detmold verlegden. Aan het einde van de 19e eeuw stierf de tak van graaf Simon uit. Hun opvolgers, niet in rechte lijn met het vorstenhuis aanverwant, leven tot op heden in Detmold.

In de tijd van de reformatie kwamen ook beeldenstormers in de St. Nicolai kerk en sloegen de beelden van het sakramentshuis eraf; alleen de pelikaan aan de top ontging hun woeden. Ook van een vrouwenbeeld, die over de tafel met de kaarsen hangt, werden de objecten uit de hand geslagen. Daardoor bleven alleen kunstwerken uit de tijd voor de reformatie bewaard: Over de tafel met de kaarsen is een retabel uit het jaar 1280 in het muurwerk ingepast. Ook de fresco's aan de oost- en zuidwand zijn gebleven. Zij stammen ongeveer uit het jaar 1380. Aan de oostkant zijn links Jacobus de oudere en Johannes te zien, rechts Paulus en Petrus. De tekens „+“ in de kringen zijn ingezegende kruizen. Aan de zuidkant staan Jakobus en Johannes, Bartolomeus en Thomas. Het grote kruisbeeld aan de ingang van het koor stamt uit de tijd voor de reformatie. En wie het beeld van Christophorus aan de zuil tegenover van het noordportaal aanzag en zich daarbij bekruisde, was voor de hele dag gezegend.

Na de reformatie ontstonden werken in de stijl van de renaissancekunst, die in het gebied om het rivier Weser opkwam (zo genoemd: „Weserrenaissance“). De ruimte rond het doopvont werd in het jaar 1597 door een kunstenaar uit Lemgo geschapen: Georg Crosman. De preekstoel werd in 1600 gebouwd en de rijkelijk gedecoreerde kap van de preekstoel omstreeks 1630.

Het epitaaf voor de ritmeester Moritz von Donop uit het jaar 1587 werd ook door Georg Crosman ontworpen. Darop te zien is een houtsnede van Lukas Cranach de Oudere: Een boom, waarvan de takken links

weggestorven en rechts nog met groene bladeren te zien zijn. Dit beeld is in twee helften gedeeld; in het linke gedeelte staat Moses met de slang op het kruis (Numeri 21) en in het rechte gedeelte bidden de donateuren (de echtgenote en de broer van de gestorvene) onder de gekruisde Christus in Jeruzalem. De papagaai, het symbool van Maria, op de afgestorvene kant van de boom, duidt aan, dat de donateuren van lutherse geloof zijn en zich in het gebed niet meer Maria toekeren. Het bovenstuk toont de dag des oordeels.

In het jaar 1643 creëerde de houtsnede kunstenaar Herman Vos de hoge altaar. In de 30-jaarige oorlog hoorde hij bij een groep van wachters, die in een toren aan de stadsmuur dienst deed. Op een nacht waren alle deze wachters in slaap gevallen. Toen lukte het een troep zweden in de stad te dringen en te plunderen. Na aftocht van de zweden zouden de wachters straf krijgen, maar Herman Vos kon ontsnappen. Enige jaaren later wilde hij meehelpen, zijn vaderlijk huis in Lemgo te herstellen. Hij richtte een verzoek aan de raad van de stad, vroeg om gnade en bood aan, als vergoeding een altaar voor de St. Nicolai kerk te sneden. Daarvoor wilde hij geen loon. Dit aanbod viel in goede aarde bij de raad van de stad. De beelden, die bij deze altaar horen, tekende Berent Woltemate. Het avondmaal met brood en wijn is in de lutherse traditie afgebeeld.

Het oudste venster van de kerk werd 1863 uit de resten van vroegere vensterramen samengevoegd. Daarop zijn wapens met namen van donateuren te zien. Het grootste aantal van de vensters werd tussen de jaren 1922 en 1924 van de kunstenaar Franz Lauterbach uit Hannover in de art nouveau stijl gemaakt. Op de drie vensters van het koor zijn scènes van de Openbaring afgebeeld. Ook het beeld van de zegende Christus is van Franz Lauterbach.

Het middelste venster aan de zuidkant werd in 1965 van Erhard Klönk uit Marburg gemaakt. Het toont naast apostels en profeten een aantal scènes, die bij het onderwerp van de offergave horen. Het ensemble van vensters aan de westzijde is van Paul Weigmann uit Leverkusen in 1992 gecreëerd. Door verdraaide vierkanten wordt daarop de wanorde in de ontstaande wereld gesymboliseerd. Op de drie daarboven geplaatste vensters is, gesymboliseerd door recht staande vierkanten, orde te zien; dit beeld is de geestige wereld toegewezen.

Sinds het jaar 1991 is de St. Nicolai gemeente lid van de „Community of the Cross of Nails“ (te Duits: „Nagelkreuzgemeinschaft“). Als indicatie